

13/11/2018

$$Y \subseteq V_{\delta, x}$$
$$\mathbb{R}^2 \supseteq \underset{\substack{\text{ανο } z=0 \\ (0,0)}}{\text{ευθεία}} \supseteq \{(0,0)\}$$

$$\mathbb{R}^3 \supseteq \underset{\substack{\text{ανο } z=0 \\ (0,0)}}{\text{επιπέδο}} \supseteq \underset{\substack{\text{ανο } z=0 \\ (0,0)}}{\text{ευθεία}} \supseteq \{(0,0,0)\}$$

π.χ. Δίνεται το σύνολο $Y = \{\alpha(1,1,1) + \beta(0,-1,1) \mid \alpha, \beta \in \mathbb{R}^3\}$

γραμμικός συνδυασμός των $(1,1,1)$ και $(0,-1,1)$

Για να είναι $Y \subseteq \mathbb{R}^3$ πρέπει να ισχύουν οι ιδιότητες

$$\alpha(1,1,1) + \beta(0,-1,1) + \alpha'(1,1,1) + \beta'(0,-1,1) = (\alpha + \alpha')(1,1,1) + (\beta + \beta')(0,-1,1) \in Y$$

$$c \cdot (\alpha(1,1,1) + \beta(0,-1,1)) = c \cdot \alpha(1,1,1) + c \cdot \beta(0,-1,1) \in Y$$

Άρα $Y \subseteq \mathbb{R}^3$

$$(x,y,z) \in Y \Rightarrow \exists \alpha \text{ και } \beta : (x,y,z) = \alpha(1,1,1) + \beta(0,-1,1)$$

Τα α και β εξαρτώνται από τα x, y, z

$$(x,y,z) = (\alpha + \beta, \alpha - \beta, \alpha + \beta)$$

$$x = \alpha$$

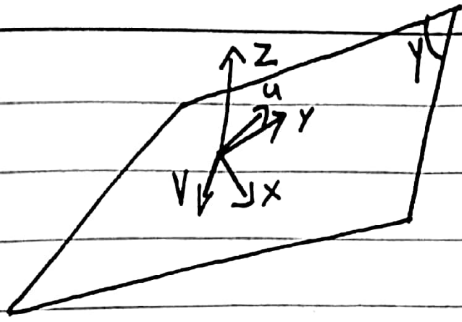
$$y = \alpha - \beta \Rightarrow \beta = \alpha - y = x - y$$

$$z = \alpha + \beta \Rightarrow z = x + x - y \Rightarrow z = 2x - y \Rightarrow 2x - z - y = 0$$

Εξίσωση επιπέδου.

Άρα το u είναι ένα επίπεδο.

$$Y = \{\alpha(1,1,1) + \beta(0,-1,1) \mid \alpha, \beta \in \mathbb{R}\} = \{(x,y,z) \mid 2x - y - z = 0\}$$

Αναγκάζονται χρειάζονται τα u και v και κάθε άλλο στοιχείο του γ είναι γραμμικός συνδυασμός των u και v .

Τα u, v ονομάζονται βάση.

ΟΡΙΣΜΟΣ: Έστω $S = \{u_i, u_n\} \subseteq V$ με V δ.χ.

Αν $u \in V$ και υπάρχουν αριθμοί $\alpha_{i1}, \dots, \alpha_{in} : u = \alpha_{i1}u_1 + \dots + \alpha_{in}u_n$, τότε το u καλείται γραμμικός συνδυασμός των στοιχείων του S .

Έστω V δ.χ. και $S \subseteq V$. Αν κάθε στοιχείο του V γράφεται σαν γραμμικός συνδυασμός των στοιχείων του S . Θα λέμε ότι το S γεννά το V .

Γράφουμε $\langle S \rangle = V$, δηλ. το σύμβολο $\langle S \rangle$ περιέχει όλους τους γραμμικούς συνδυασμούς των στοιχείων του S .

π.χ. Αν $S = \{u_1, \dots, u_n\}$ τότε

$$\langle S \rangle = \{ \alpha_1 u_1, \dots, \alpha_n u_n, \dots, \alpha_n \in \mathbb{R} \}$$

Προσοχή: Το S μπορεί να είναι άδειο

Αλλά ο γραμμικός αριθμός είναι ανεξαρτησίας

Από το προηγούμενο π.χ. $\gamma = \langle (1, 1, 1), (0, -1, 0) \rangle$

Πρόταση: Αν $S \subseteq V$ τότε $\langle S \rangle \subseteq V$

Απόδειξη: $S = \{u_1, \dots, u_n\} \subseteq V$

Τότε $\langle S \rangle = \{ \alpha_1 u_1 + \dots + \alpha_n u_n \mid \alpha_1, \dots, \alpha_n \in \mathbb{R} \}$

$$(\alpha_1 u_1 + \dots + \alpha_n u_n) + (\alpha'_1 u_1 + \dots + \alpha'_n u_n) = (\alpha_1 + \alpha'_1) u_1 + \dots + (\alpha_n + \alpha'_n) u_n \in \langle S \rangle$$

$\in \langle S \rangle$

$$c \cdot (\alpha_1 u_1 + \dots + \alpha_n u_n) \in \langle S \rangle \Rightarrow \langle S \rangle \subseteq V$$

ΕΡΩΤΗΜΑ

$$S \subseteq V \text{ δ.χ. και } \langle S \rangle = V$$

$$\text{π.χ. } S = \mathbb{R}^2 \subseteq \mathbb{R}^2 \text{ και } \langle \mathbb{R}^2 \rangle = \mathbb{R}^2$$

• Πότε το S ελάχιστο;

• Πότε το S μοναδικό; ΟΧΙ

Ας υποθέσουμε ότι $S = \{u_1, \dots, u_n\} \subseteq V$ και $V = \langle S \rangle$

ΟΡΙΣΜΟΣ

Έστω $S \subseteq V$ δ.χ. ($\emptyset \notin S$)

Αν κανένα στοιχείο δεν μπορεί να γραφεί σαν γραμ. συνδυασμός των υπολοίπων, τότε θα καλείται γραμ. ανεξάρτητο.

• Πως θα το ελέγχω;

Έστω $S = \{u_1, \dots, u_n\}$. Γνωρίζω ότι $\forall u_i \in S$
 $\exists$ αριθμοί $\alpha_1, \dots, \alpha_n \in \mathbb{R} : u_i = \alpha_1 u_1 + \dots + \alpha_n u_n$.

Τα $\alpha_1, \dots, \alpha_n$ δεν είναι όλα μηδέν.

$$\vec{0} = \alpha_1 u_1 + \dots + \alpha_n u_n.$$

Γενικότερα εάν $\vec{0} = \alpha_1 u_1 + \dots + \alpha_n u_n$ τότε
 $\alpha_1 = \alpha_2 = \dots = \alpha_n = 0$ γιατί αλλιώς θα μπορούσα στοιχεία να γραφούν ως γραμμικός συνδυασμός μεταξύ τους.

Άρα στο συγκεκριμένο παράδειγμα το $\vec{0}$ είναι γραμμ. συνδ. των ατομών.

π.χ. εξετάσете αν το σύνολο:

$S = \{(1,1,1), (2,2,1), (-1,0,1), (0,1,1)\}$ είναι γραμμ. ανεξάρτ.
Αν δεν είναι να βρεθεί ένα γραμμ. ανεξ. υποσύνολο του $S \subseteq \mathbb{R}^3$

$$\{ \text{γραμμ. ανεξ.} \} \Leftrightarrow (0,0,0) = \alpha_1(1,1,1) + \alpha_2(2,2,1) + \alpha_3(-1,0,1) + \alpha_4(0,1,1)$$

$$\text{Θα πρέπει } \alpha_1 = \alpha_2 = \alpha_3 = \alpha_4 = 0$$

$$(\alpha_1 + 2\alpha_2 - \alpha_3, \alpha_1 + \alpha_4, \alpha_1 + \alpha_2 + \alpha_3 + \alpha_4) = (0,0,0)$$

$$\left. \begin{array}{l} \alpha_1 + 2\alpha_2 - \alpha_3 = 0 \\ \alpha_1 + \alpha_4 = 0 \\ \alpha_1 + \alpha_2 + \alpha_3 + \alpha_4 = 0 \end{array} \right\} \Rightarrow \alpha_2 + \alpha_3 = 0$$

Αν βρούμε μη-μηδενικές λύσεις το S είναι γραμμ. εξαρτ.

$$\alpha_3 = \alpha_1 + 2\alpha_2$$

$$\alpha_4 = -\alpha_1$$

$$0 = \alpha_3 + \alpha_2 + \alpha_1 + 2\alpha_2 - \alpha_1$$

$$0 = \alpha_1 + 3\alpha_2$$

$$\alpha_1 = -3, \alpha_4 = 3$$

$$\alpha_2 = 1, \alpha_3 = -1$$

$$\text{Άρα } (0,0,0) = -3(1,1,1) + 1(2,0,1) - 1(-1,0,1) + 3(0,1,1)$$

$$(2,0,1) = \underline{3(1,1,1) + (-1,0,1) - 3(0,1,1)}$$

γραφ. συνδυασμός των

Οπότε $\langle S \rangle = \langle S' \rangle$ όπου $S' = \{(1,1,1), (-1,0,1), (0,1,1)\}$
είναι το S' γραφ. ανεξ.

$$(0,0,0) = \alpha_1(1,1,1) + \alpha_2(-1,0,1) + \alpha_3(0,1,1)$$

$$(0,0,0) = (\alpha_1 - \alpha_2, \alpha_2 + \alpha_3, \alpha_1 + \alpha_2 + \alpha_3)$$

$$\text{Άρα } 0 = \alpha_1 - \alpha_2 \Leftrightarrow \alpha_1 = \alpha_2$$

$$0 = \alpha_2 + \alpha_3 \Leftrightarrow \alpha_1 = -\alpha_3$$

$$0 = \alpha_1 + \alpha_2 + \alpha_3 \Leftrightarrow \alpha_1 = 0 \Rightarrow \alpha_1 = \alpha_2 = \alpha_3 = 0.$$

Άρα το S' γραφ. ανεξ. Μήπως το S γεννά τον $\mathbb{R}^3$;

$$\langle S' \rangle = \mathbb{R}^3 \Leftrightarrow \oplus$$

$$\{ \alpha(1,1,1) + \beta(-1,0,1) + \gamma(0,1,1) \mid \alpha, \beta, \gamma \in \mathbb{R} \}$$

$\oplus$ Κάθε $(x,y,z) \in \mathbb{R}^3$ γράφεται σαν γραφ. συνδ. του S'

$$(x,y,z) = \alpha(1,1,1) + \beta(-1,0,1) + \gamma(0,1,1)$$

$$\Leftrightarrow (x,y,z) = (\alpha - \beta, \alpha + \gamma, \alpha + \beta + \gamma)$$

$$x = \alpha - \beta \Rightarrow \alpha = x + \beta = x + z - y$$

$$y = \alpha + \gamma \Rightarrow \gamma = y - \alpha = y - x - z + y = 2y - x - z$$

$$z = \alpha + \beta + \gamma \Rightarrow \beta = z - y$$

Δηλαδή, για το (x, y, z) μπορούμε να βρούμε αριθμούς $\alpha = x + z - y$, $\beta = z - y$, $\gamma = 2y - x - z$ ώστε το (x, y, z) να γράφεται σαν γραμμ. συνδ. των διανυσμάτων του S .

$$\text{δηλ. } (x, y, z) = (x + z - y)(1, 1, 1) + (z - y)(-1, 0, 1) + (2y - x - z)(0, 1, 1)$$

Τότε $\langle S \rangle = \mathbb{R}^3$

Το S αποτελεί βάση του $\mathbb{R}^3$ διότι των γεννά και είναι γραμμικά ανεξάρτητα.

Γνωρίζεις άλλη βάση του $\mathbb{R}^3$;

$$(x, y, z) = x(1, 0, 0) + y(0, 1, 0) + z(0, 0, 1) \rightarrow \text{η πιο απλή βάση του } \mathbb{R}^3$$

Η βάση $\{(1, 0, 0), (0, 1, 0), (0, 0, 1)\}$ καλείται κανονική βάση του $\mathbb{R}^3$

είναι γραμμικά ανεξάρτητα.

ΟΡΙΣΜΟΣ: Έστω V δ.χ. και $S \subseteq V$. Αν το S γεννά το V , $\langle S \rangle = V$ και το S είναι γραμμικά ανεξάρτητα, τότε θα καλείται βάση του V .

ΕΡΩΤΗΣΗ: Είναι μοναδική; ΟΧΙ

π.χ. Δείξε ότι $\{x^2 + 1, x - 1, z\}$ αποτελεί βάση του $\mathbb{P}_2 \{ax^2 + bx + c \mid a, b, c \in \mathbb{R}\}$

Γενά: $\alpha x^2 + \beta x + \gamma = u(x^2 + 1) + \lambda(x-1) + 2\mu$
 Βρες τα u, λ, μ συναρτήσει των α, β, γ

$$\alpha x^2 + \beta x + \gamma = u x^2 + \lambda x + (u - \lambda + 2\mu)$$

$$\alpha = u \quad \oplus$$

$$\beta = \lambda$$

$$\gamma = u - \lambda + 2\mu \Rightarrow 2\mu = \gamma - u + \lambda = \gamma - \alpha + \beta$$

$$\mu = \frac{1}{2}(\gamma - \alpha + \beta)$$

Άρα το $\{x^2 + 1, x - 1, 2\}$ γενά το $\mathbb{R}$
 Είναι και γραμμικά ανεξάρτητο.

$$0 = u(x^2 + 1) + \lambda(x - 1) + 2\mu$$

$$\text{Από το } \oplus \quad u = \alpha = 0$$

$$\lambda = \beta = 0$$

$$\mu = \frac{1}{2}(\gamma - \alpha + \beta) = 0$$

$$\mathbb{R} = \langle S' \rangle \quad S' = \{x^2, x, 1\}$$

(Για τα πολυώνυμα τα στοιχεία θα είναι όσα ο
 ευθέως +1. Δηλ. στο παραπάνω $\mathbb{R}$ είχαμε 3 στοιχεία)

ΘΕΩΡΗΜΑ: Έστω V δ.χ. και $S = \{u_1, \dots, u_n\}$
 μια βάση του. Τότε κάθε στοιχείο του V γράφεται μοναδικά
 ως προς την βάση S

Απόδειξη: S βάση $\Leftrightarrow \langle S \rangle = V$ $\wedge$ γραμ. ανεξ.

$\langle S \rangle = V \Rightarrow \forall v \in V \exists$ αριθμοί $\alpha_1, \dots, \alpha_n$

ώστε $v = \alpha_1 u_1 + \dots + \alpha_n u_n$

θ.δ.ο. οι αριθμοί $\alpha_1, \dots, \alpha_n$ είναι μοναδικοί.

Υποθέτουμε ότι v έχει και άλλη αναπαράσταση

$$v = \alpha_1 u_1 + \dots + \alpha_n u_n$$

$$v = \beta_1 u_1 + \dots + \beta_n u_n$$

$$\vec{0} = (\alpha_1 - \beta_1)u_1 + \dots + (\alpha_n - \beta_n)u_n \quad \left. \begin{array}{l} \\ \} \end{array} \right\} \begin{array}{l} \alpha_1 - \beta_1 = 0 \\ \alpha_2 - \beta_2 = 0 \\ \vdots \end{array}$$

$$\alpha_n - \beta_n = 0$$